

6. – 7. ročník

Jak být angažovaným občanem

Pracovní listy

Malála Júsfzajová

Narodila se 12. července 1997 v městě Mingora v Pakistánu kde její rodina vlastnila několik škol. Proslavila se bojem za lidská práva, především za vzdělání žen. V oblasti, kde žila, bylo tamními stoupenci Tálibánu (radikální nábožensko-politické hnutí) dívkám zakázáno docházet do škol, později i sledovat televizi, poslouchat hudbu či chodit nakupovat. Její boj přerostl v mezinárodní hnutí poté, co byl její příběh zveřejněn v médiích.

V roce 2012 byla zraněna tálibánským střelcem, když se ji pokusil zavraždit. Upadla do bezvědomí a v kritickém stavu byla převezena do nemocnice. Později se ale její stav zlepšil natolik, že byla převezena do nemocnice v anglickém Birminghamu. Pokus o vraždu vyvolal národní i mezinárodní vlnu podpory.

Po svém zotavení se Malála stala přední aktivistkou za vzdělání, především žen a dívek. V Birminghamu založila svou vlastní neziskovou organizaci, kterou nazvala *Malala Fund*, a jako spoluautorka vydala celosvětový best-seller *I am Malala*.

Roku 2014 obdržela *Nobelovu cenu za mír* za svůj boj proti útisku dětí a mladistvých a za právo na vzdělání pro všechny děti. V té době sedmnáctiletá dívka se tak stala nejmladší držitelkou Nobelovy ceny vůbec. Po svém studiu na dívčí škole v Birminghamu byla v roce 2017 přijata ke studiu na Oxfordské univerzitě.

- Zdroj (text, zkráceno): https://cs.wikipedia.org/wiki/Mal%C3%A1la_J%C3%BAsufzajov%C3%A1
- Zdroj (foto): Autor: Russell Watkins/Department for International Development. – <https://www.flickr.com/photos/dfid/14714344864/>, CC BY 2.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=34219176>

Ryan Hreljac

Narodil se 31. května 1991 v Kemptville v Kanadě. Když měl Ryan šest let, doslechl se ve škole, že mnoho lidí v Africe má těžký přístup k pitné vodě. Také si začal dopisovat s chlapcem jménem Jimmy Akana z Ugandy, který vyrůstal jako sirotek u své tety poté, co jeho rodiče zmizeli během občanské války. Ryan se dozvěděl, že jeho přítel Akana musel každý den vstávat o půlnoci, aby dokázal zajistit pitnou vodu pro sebe a svou tetu, dříve než začne škola. Ryanova rodina později Akana adoptovala.

Ryan začal shánět peníze. Nejprve si vydělával tím, že dostával peníze za vykonávání domácích prací, později začal peníze vybírat od lidí z okolí. Když vydělal prvních 2000 dolarů, poslal je charitativní organizaci WaterCan, která budovala studny v severní Ugandě.

Během dalších dvou let nasbíral 62 tisíc dolarů. Založil charitní organizaci Ryan's Well Foundation, která se od roku 2001 zabývá budováním studní a jinými charitními projekty v Africe. V současné době rozšířila své působení i do Střední Ameriky a jižní Asie. Organizace dosud zajistila čistou vodu pro více než 892 tisíc lidí v 16 rozvojových zemích.

Hreljac získal za své aktivity mnoho ocenění, bylo o něm natočeno několik filmů a dokumentů a také napsal knihu podle skutečné události The Water Princess.

- Zdroj (text - zkráceno, přeloženo z Aj originálu: https://en.wikipedia.org/wiki/Ryan_Hreljac)
- Zdroj (foto): https://en.wikipedia.org/wiki/Ryan_Hreljac#/media/File:Ryan_Hreljac_speaking.jpg
By Hurljack - Own work, CC BY-SA 4.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=73351542>

Formy protestu

Ve své skupině VYBERTE JEDNO Z HESEL:

DEJTE PEJSKŮM DOMOV (za stavbu nového útulku), **TŘÍDME ODPAD LÉPE** (za více kontejnerů na tříděný odpad), **CHCEME KLID!** (proti stavbě hospody pod okny bytových jednotek), **MHD ZDARMA PRO VŠECHNY** (s cílem pomoci sociálně slabším rodinám a zlepšit dopravu ve městě), **ZA PRÁVA CIRKUSOVÝCH ZVÍŘAT** (proti zvaní cirkusů, ve kterých předvádí zvířata, do obce či města), **DOMKAŘI PROTI STAVBĚ DÁLNIČE** (proti rozhodnutí města o vybudování obchvatu, který vede přes obytnou zónu), **ZRUŠME HERNY** (proti hernám a automatům ve městě/obci).

Vybrali jsme toto téma:

Jestli už máte téma, vyberte si 5 AKTIVIT podle toho, které byste nejraději použili k jeho prosazení:

- **Dopisy** (napsat protestní dopis na místní zastupitelstvo či jinam)
- **Hesla** (vyvěsit na viditelné místo transparenty s hesly)
- **Lobování** (dát si schůzky s politiky a snažit se jim problém vysvětlit)
- **Vloupání** (příklad: Odpůrci pokusů na zvířatech vnikli do laboratorního zvěřince a vypustili z klece psy a kočky, určené k pokusům.)
- **Osobní změna** (příklad: Jedinec se rozhodl přispět k ochraně tím, že bude sám žít a nakupovat způsobem šetrným k životnímu prostředí.)
- **Podpisová akce** (sbírat podpisy lidí)
- **Hrozba bombovým útokem** (příklad: Člověk bojující proti umělému přerušování těhotenství zavolal na gynekologickou kliniku, že do ní umístil bombu. Klinika byla uzavřena.)
- **Demonstrace** (svolání lidí a organizování protestní demonstrace, například na náměstí, před obecním úřadem, Parlamentem, sídlem firmy/organizace/instituce)
- **Sdílení** (například přes sociální sítě, rozesíláním e-mailů, dopisů apod.)

1. Nejlepší možnost	
2.	
3.	
4.	
5.	

Kterou z aktivit (nebo které z aktivit) byste za žádnou cenu nepoužili?